

Asia: VN/34874/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kuntalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne kuntien varautumisen yleistä ohjausta ja seuranta koskevasta muutosehdotuksesta (10 §)

Raahen kaupunki ei kannata esitystä siltä osin kuin valtiovarainministeriölle ehdotetaan yleistä toimivaltaa ohjata kuntien toiminnan ja talouden varautumista. Vaikka esityksessä kirjoitetaan ohjauksen olevan luonteeltaan informaatio-ohjausta, kaupunki katsoo, että toimivallan laajentaminen on ongelmallista kunnallisen itsehallinnon kannalta.

Kuntalain 10§:n mukaan valtiovarainministeriön tulee seurata, että kuntia koskevan lainsäädännön valmistelussa otetaan huomioon perustuslaissa turvattu kuntien itsehallinto. Kuntalain 14 §:n mukaan

kunnanvaltuusto vastaa kunnan taloudesta ja toiminnasta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa.

Näkemyksenne vaikuttamistoimielinten aloiteoikeutta ja vanhusneuvoston nimeämistä koskevista muutosehdotuksista (26-28 §)

Vanhus- ja vammaisneuvostojen sekä nuorisovaltuuston osalta esitetyt lisäykset ovat myös perusteltuja. Ikäneuvostoksi kuvaisi paremmin sen edustamaa paikallista väestöryhmää. Vanhus- ja vammaisneuvostojen ja nuorisovaltuuston aloiteoikeudet ovat kannatettava ajatus, sillä se lisäisi demokratiaa. Nuorisovaltuuston aloiteoikeus on tärkeää demokratiakasvatuksen osalta, koska alle 18-vuotiaalla ei

ole kuntavaaleissa äänioikeutta tai vaalikelpoisuutta, eivätkä he siten voi muiden

vaikuttamistoimielinten jäsenten tapaan äänestää oman ikäryhmänsä edustajaa kunnan valtuustoon

ja päästä sitä kautta vaikuttamaan kunnan päätöksentekoon.

Näkemyksenne konserniohjetta koskevasta muutosehdotuksesta (47 §)

Raahen kaupunki kannattaa tytäryhteisöjen varautumisen sisällyttämistä konserniohjeen vähimmäissisältöön. Kuntakonsernien toiminnan jatkuvuus edellyttää, että myös tytäryhteisöt varautuvat häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin.

Pidämme hyvänä, että laki jättää kunnille päätösvallan määräysten tarkasta sisällöstä, mikä mahdollistaa riskiperusteisen lähestymistavan.

Näkemyksenne kirjanpitoa ja toimintakertomusta koskevista muutosehdotuksista (112 ja 115 §)

Lainsäädännön selkeyden vuoksi olisi tarkoituksenmukaista, että kirjanpitolain soveltamisen poikkeuksista säädettäisiin suoraan kuntalaissa. Näin voitaisiin yhtenäistää lain soveltamista, parantaa kuntien ja kuntayhtymien kirjanpitokäytäntöjen yhdenmukaisuutta ja vertailukelpoisuutta ja siten julkaisen talouden seurantaan. Kunnan toimintakertomuksessa arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä perustuisi jatkossa yleisohjeen ohella myös suoraan kuntalakiin on selkeyttävä.

Näkemyksenne esitysluonnoksen vaikutusarvioinneista

-

Muut huomionne esitysluonnoksesta

Kuntalain 92 §:än otto-oikeuden poikkeuksiin tulisi lisätä mm. työvoimapalveluihin liittyvät yksilöpäätökset. Otto-oikeudet eivät saisi koskea yksilöön kohdistuvia päätöksiä.

Bergman Matti
Raahen kaupunki - Raahen kaupunki, kaupunginhallitus